

KOMUNIKAT ORGANIZACYJNY NR 1
DLA UCZESTNIKÓW ETAPU OGÓLNOPOLSKIEGO
XXVII KONKURSU HISTORYCZNEGO IM. MAJORA MARKA GAJEWSKIEGO
LOSY ŻOŁNIERZA I DZIEJE ORĘŻA POLSKIEGO W LATACH 1531–1683.
OD OBERTYNA DO WIEDNIA

Ogólnopolski Etap Konkursu przeprowadzony zostanie w Warszawie w dniach 9–11 czerwca 2022 r. Uczniowie biorący udział w etapie centralnym Konkursu powinni wykazać się:

1. Znajomością zagadnień z zakresu:

- historii Polski w latach 1531–1683 wykraczających poza podstawę programową szkoły podstawowej i branżowej szkoły I stopnia;
- historii powszechnej od XVI do końca XVII wieku określonymi w podstawie programowej szkoły podstawowej i branżowej szkoły I stopnia.

2. Wiedzą dotyczącą oręża polskiego od XVI do końca XVII wieku, z uwzględnieniem znajomości broni i barwy, architektury obronnej, topografii wojskowej, heraldyki, sfragistyki, falerystyki, literatury, muzyki i pieśni, malarstwa historycznego.

Etap centralny obejmować będzie następujące konkurencje:

- 1) **broń i barwa** – uczestnicy powinni wykazać się znajomością polskich formacji wojskowych i uzbrojenia oraz wiedzą dotyczącą heraldyki.
- 2) **ekspонат muzealny** – uczestnicy powinni wykazać się znajomością elementów uzbrojenia pozostającego w zbiorach Muzeum Wojska Polskiego.
- 3) **geografia militarna** – uczestnicy powinni wykazać się umiejętnością analizy mapy historycznej i planu bitwy.
- 4) **zabytki i obiekty historyczne** – uczestnicy powinni wykazać się znajomością zamków i innych umocnień obronnych, np. Jasna Góra, Kamieniec Podolski, Kudak, Smoleńsk, Zamość, Zamek Królewski w Warszawie, Zbaraż.
- 5) **historia oręża polskiego w sztuce** – uczestnicy powinni wykazać się umiejętnością analizy tekstów narracyjnych (np. fragmentów traktatów, listów, pamiętników, pieśni, opracowań historycznych) oraz ikonografii (malarstwo historyczne).

Do przygotowania zadań zostaną wykorzystane zbiory Muzeum Wojska Polskiego oraz następująca literatura:

Atlas historii Polski. Mapy, komentarze, Warszawa 2000.

Kobyliński S., *Gawędy o broni i mundurze*, Warszawa 1984.

Nowak T., Wimmer J., *Historia oręża polskiego 963–1795*, Warszawa 1981.

Samsonowicz H., *Historia Polski do roku 1795*, Warszawa 1990.

Wacholc M., *Śpiwnik polski. Wybór pieśni*, Warszawa 1995.

Wielki atlas historyczny, Warszawa 2002.

Wołek J., *Dzieje Polski w malarstwie i poezji*, Warszawa 1991.

Seria wydawnicza *Dzieje narodu i państwa polskiego*

Wyczański A., *Dogonić Europę*, II–20, Kraków 1987.

Sucheni-Grabowska A., *Spory królów ze szlachtą w złotym wieku*, II–21, Kraków 1988.

Płaza S., *Wielkie bezkrólewia*, II–22, Kraków 1988.

Grzybowski S., *Król i kanclerz*, II–23, Kraków 1988.

Wisner H., *Rokosz Zebrzydowskiego*, II–24, Kraków 1989.

Grzybowski S., *Sarmatyzm*, II–26, Warszawa 1996.

Wójcik Z., *Wojny kozackie w dawnej Polsce*, II–27, Kraków 1989.

Wójcik Z., *Liberum veto*, II–28, Kraków 1992.

Żygulski Z. jun., *Odsiecz Wiednia 1683*, II–32, Kraków 1994.

Komitet Organizacyjny Konkursu